

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/245/2022
Identifikačné číslo spisu:	6320200310
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6320200310.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovaným 1/ C. E., nar. XX. I. XXXX, T., E. H. Č. Ľ. XXXX/X, 2/ D. E., nar. XX. I. XXXX, T., E. H. Č. Ľ. XXXX/X, obom zastúpeným advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Vladimír Filičko, PhD., s. r. o., Košice, Kováčska 28, IČO: 52 253 791, o zaplatenie 35.570,08 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. BR-2Csp/9/2020, pôvodne vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 2Csp/9/2020, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. mája 2022 sp. zn. 13CoCsp/5/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej 1/ o d m i e t a.

Dovolanie žalovaného 2/ o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. septembra 2021 č. k. 2Csp/9/2020-393 rozhodol, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 59.529,69 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 32.360,51 eura od 09. februára 2018 do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a vyslovil, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 7 ods. 3 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom do 09. júna 2013, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 30. júna 2011, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. a),

ods. 5, § 565, § 53 ods. 9, § 101, § 103, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Mal preukázané, že právna predchodkyňa žalobkyne ako veriteľ a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci uzavreli zmluvu o úvere podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 0807250414 bola 04. augusta 2010 so žalovanými uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 0807250115 a stavebnom úvere č. 0807250414 (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“), v súlade s ktorou poskytla žalobkyňa žalovaným medziúver vo výške 35.400 eur. Pohľadávka zo zmluvy o úvere je zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti na základe zmluvy zo 04. augusta 2010 o zriadení záložného práva. Uvedená zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou. Súd prvej inštancie konštatoval, že na zmluvu sa vzhľadom k dátumu jej uzatvorenia a účelu úveru nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch; k náležitostiam zmluvy konštatoval, že obsah zmluvy zodpovedá požiadavkám zákona č. 310/1992 Z. z. o stavebnom sporení v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a že zmluva bola uzavretá platne. Uzavrel, že žalobkyňa má nárok voči žalovaným nielen na vrátenie poskytnutej istiny, ale i tých úrokov a poplatkov, ktoré boli v zmluve platne dohodnuté a ktoré ešte neboli zaplatené. Z predložených listín mal súd prvej inštancie za preukázané, že právna predchodkyňa žalobkyne si svoje povinnosti zo zmluvy splnila a poskytla žalovaným 1/ a 2/ mimoriadny medziúver; celková výška mimoriadneho medziúveru (35.400 eur). Žalovaní sa zaviazali splácať úver v mesačných splátkach tak, že od uzavretia zmluvy do 31. decembra 2020 mali platiť splátku vo výške 129,51 eura (úrok 58,71 eura, vklad na účet sporenia 56,64 eura, poistné 14,16 eura) a od 01. januára 2011 mali platiť splátku vo výške 235,71 eura. Z predložených výpisov považoval súd za preukázané, že žalovaní neuhrádzali splátky riadne a včas, nakoľko od 01. januára 2011, kedy mali uhrádzať splátku vo výške 235,71 eura, uhrádzali len splátku vo výške 221,55 eura (č.l. 110 spisu). Ak aj následne začali uhrádzať vyššie splátky, tieto boli právnou predchodkyňou žalobkyne započítané na poníženie už splatného dlhu na poistnom či na úhradu úrokov z omeškania. Dňa 21. novembra 2016 bola v prospech súdneho exekútora odúčtovaná z účtu sporenia žalovaných suma 4.271,89 eura. Odúčtovanú sumu vyplatenú súdnemu exekútorovi nedoplatili. Právna predchodkyňa žalobkyne preto vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 19. júlu 2017, k čomu bola podľa čl. VI. bodu 3 zmluvy oprávnená. Právna predchodkyňa žalobkyne vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 19. júlu 2017. Vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala výzva z 10. mája 2017, ktorou boli žalovaní upozornení na neuhradenie dlžných splátok, vrátane splátky splatnej v mesiaci máj 2017. Ku dňu vyhotovenia listiny z 10. mája 2017 bola splatná splátka za mesiac apríl 2017 (15. apríla 2017) vo výške 235,71 eura, ktorá vzhľadom k tomu, že na účte stavebného úveru bol dlh (zjavne v dôsledku odúčtovania finančných prostriedkov v prospech súdneho exekútora, ktorý žalovaní na základe predtým zaslaných výziev zo 16. novembra 2016 a zo 07. februára 2017 nevyrovnali) vo výške 3.805,88 eura a na účte medziúveru bol dlh vo výške 183,42 eura, uhradená nebola.

1.2. Súd prvej inštancie ustálil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre neuhradenie splátky splatnej 15. apríla 2017, s ktorou boli žalovaní ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (19. júla 2017) viac ako 3 mesiace po splatnosti a súčasne boli v lehote nie kratšej ako 15 dní upozornení (výzva z 10. mája 2017) na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Na tom, že žalovaní boli viac ako 3 mesiace v omeškaní so zaplatením splátky splatnej v apríli 2017 podľa súdu prvej inštancie nemení nič ani skutočnosť, že medzičasom žalovaní uhradili 600 eur (2 platby po 300 eur, 15. mája 2017 a 16. júna 2017, č.l. 182 spisu), nakoľko tým síce došlo k zníženiu dlhu uvedeného v liste z 10. mája 2017 v celkovej výške 3.989,30 eura (3.805,88 eura + 183,42 eura), ale nie k jeho vyrovnaníu. Vzhľadom k uvedenému začala trojročná premlčacia doba plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky podľa § 103 OZ, t.j. odo dňa splátky splatnej 15. apríla 2017 a uplynula by 15. apríla 2020. Nakoľko žaloba bola podaná na súd dňa 05. februára 2020, nárok bol uplatnený včas. Námietku premlčania vznesenú žalovanými preto súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú. Podľa súdu prvej inštancie sa dôvod pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru nenaplnil 21. novembra 2016, t.j. dňom, kedy boli z účtu sporenia odúčtované finančné prostriedky súdnemu exekútorovi, ako tvrdili žalovaní. Dôvodil, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, resp. zosplatenie úveru je právom veriteľa, ktoré mu vyplýva priamo zo zákona (§ 565 OZ). Je len na veriteľovi, kedy si toto právo uplatní resp. či si ho vôbec uplatní. V danom prípade právna predchodkyňa žalobkyne pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti k 19. júlu 2017. K tomuto dňu, t.j. dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bol dlh žalovaných v celkovej výške 15.618,76 eura (správne má byť uvedené 35.618,76 eura; pozn.), pozostávajúci z istiny 35.400 eur a z poplatkov 218,76 eura. Keďže právnej predchodkyňe žalobkyne nevznikol nárok na zaplatenie poplatkov

vo výške 1.158,25 eura [zmluvné dojednanie obsiahnuté v článku V. bode 2, v zmysle ktorého sa dlžník zaväzuje uhradiť všetky náklady a poplatky súvisiace s poskytnutým mimoriadnym medziúverom a stavebným úverom v zmysle bodu XXIII. Všeobecných podmienok a Sadzobníka poplatkov, považoval súd prvej inštancie za neurčité a zaväzujúce dlžníkov ako spotrebiteľov na plnenie, ktorého výšku v čase uzatvorenia zmluvy nepoznajú - § 52 ods. 4 písm. a), ods. 5 OZ], súd prvej inštancie uvedenú sumu odpočítal od dlhu vo výške 15.618,76 eura (správne má byť uvedené 35.618,76 eura; pozn.). Celkový dlh k 19. júlu 2017 bol teda len vo výške 34.460,51 eura. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní uhradili 2.100 eur. Súd prvej inštancie preto priznal žalobkyni dlžnú čiastku vo výške 32.360,51 eura (34.460,51 eura - 2.100 eur).

1.3. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni podľa čiastočných úhrad od 20. júla 2017 do 08. februára 2018 úroky spolu 1.050,18 eura a úrok z omeškania vo výške 5 %, spolu 939,33 eura. vychádzal pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020, v zmysle ktorého v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Žalobkyni bol priznaný aj nárok na úrok za úver od 09. februára 2018 vo výške 25.179,67 eura. Za celé obdobie trvania zmluvného vzťahu (t.j. do 30. novembra 2037, pri ideálnom splácaní splátok podľa zmluvy) by žalovaní zaplatili na úrokoch spolu sumu 38.934,55 eura, pričom z úhrad žalovaných bola už na úroky započítaná suma 12.704,70 eura a zmluvné úroky vo výške 1.050,18 eura. Súd prvej inštancie tak žalobkyni priznal nárok v celkovej výške 59.529,69 eura (istina 32.360,51 eura + úroky 1.050,18 eura + 939,33 eura + 25.179,67 eura) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 32.360,51 eura od 09. februára 2018 do zaplattenia. V prevyšujúcej časti, nakoľko žalobkyňa uplatňovala zmluvné úroky až do zaplattenia, súd žalobu žalobkyne zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 34.350,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 32.360,51 eura od 09. februára 2018 do zaplattenia a úrokom vo výške 5,59 % ročne od 09. februára 2018 do zaplattenia zo sumy 32.360,51 eura, najviac však do celkovej výšky úroku 25.179,67 eura, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok I.). Žalovanej 1/ a žalovanému 2/ uložil spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok II.), vyslovil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zostáva vo výroku II. nedotknuté (výrok III.) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok IV.).

2.1. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne ustálil, že žalobkyňa má nárok voči žalovaným nielen na vrátenie poskytnutej istiny, ale i tých úrokov a poplatkov, ktoré boli v zmluve platne dohodnuté a ktoré ešte neboli zaplattené. V reakcii na odvolaciu argumentáciu žalovaných odvolací súd uviedol, že žalovaným bol poskytnutý medziúver vo výške 35.400 eur, ktorý sa zaviazali vrátiť spolu s úrokom vo výške 1,99 % ročne do 31. decembra 2010 a od 01. januára 2011 vo výške 5,59 %. Pokiaľ ide o výšku úroku 1,99 % až 5,59 % ročne, túto posúdil ako primeranú, keď nepresahuje priemernú úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú a uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek podľa údajov zverejnených na stránke Národnej banky Slovenska (priemerná výška úrokovej sadzby čerpaných úverov bola v auguste 2010 deklarovaná vo výške 7,33 % ročne; pozn.). Súd prvej inštancie skúmal aj neprijateľné zmluvné podmienky rozhodujúce pre rozhodnutie o uplatnenom nároku a dospel k záveru, že dojednanie obsiahnuté v článku V. bode 2 zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) OZ, ktorá je podľa § 53 ods. 5 tohto zákona neplatná, v dôsledku čoho žalobkyni nepriznal nárok na zaplattenie poplatkov v celkovej výške 1.158,25 eura. Zo žiadneho ustanovenia zákona ale nevyplýva, že ak niektoré dojednanie v zmluve súd vyhodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a z toho dôvodu neprizná poplatky, že to spôsobuje bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru, tak ako to tvrdili žalovaní.

2.2. Odvolací súd ako nedôvodnú posúdil aj námietku žalovaných, že dňom 21. novembra 2016 začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba a táto uplynula 21. novembra 2019, v dôsledku čoho by

žalobkyňou uplatnený nárok mal byť premlčaný. Súd prvej inštalácie sa s námietkou premlčania podrobne a správne vysporiadal v bode 36, 37. odôvodnenia rozhodnutia, považujúc túto za nedôvodnú. K tomu odvolací súd dodal, že v danom prípade právna predchodkyňa žalobkyne pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k 19. júlu 2017 v dôsledku omeškania žalovaných s úhradou splátok, ktoré má spojitosť s odúčtovaním finančných prostriedkov na účet súdneho exekútora. Nakoľko žalovaní odúčtovanú sumu neuhradili, ich následné (aj vyššie) úhrady boli použité na úhradu dlžnej čiastky zúčtovanej v prospech exekúcie, čím de facto zo strany žalovaných nedochádzalo k úhradám splátok splatných v roku 2017. Pokiaľ žalovaní namietali, že dôvod pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa naplnil 21. novembra 2016, t.j. dňom, kedy boli z účtu sporenia odúčtované finančné prostriedky súdnemu exekútorovi, ide o nesprávny záver žalovaných. Odvolací súd zdôraznil, že je na rozhodnutí veriteľa, či a kedy, ak sú splnené zákonné podmienky pristúpi k zosplateniu úveru - v danom prípade k 19. júlu 2017. Súd prvej inštalácie správne skúmal existenciu podmienok pre využitie práva veriteľa na zosplatenie dlhu a dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre neuhradenie splátky splatnej dňa 15. apríla 2017. Vzhľadom k uvedenému začala trojročná premlčacia doba (§ 101 OZ) plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky podľa § 103 OZ, t.j. odo dňa splátky splatnej dňa 15. apríla 2017 a uplynula by dňa 15. apríla 2020. Nakoľko žaloba bola podaná na súd dňa 05. februára 2020, nárok bol uplatnený včas. Odvolací súd uzavrel, že na základe zisteného skutkového stavu a jeho právneho posúdenia súd prvej inštalácie dospel k správne záveru, že celkový dlh k 19. júlu 2017 po odpočítaní neoprávnene zúčtovaných poplatkov vo výške 1.158,25 eura je 34.460,51 eura. Súd prvej inštalácie započítal na istinu úhrady žalovaných po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 2.100 eur v zmysle § 566 ods. 2 OZ a správne priznal žalobkyni dlžnú čiastku vo výške 32.360,51 eura (34.460,51 eura - 2.100 eur).

2.3. Odvolací súd ďalej poukázal, že po zosplatení úveru má žalobkyňa nárok voči žalovaným na vrátenie poskytnutej istiny, ako aj úrokov a úrokov z omeškania. Súd prvej inštalácie v tejto súvislosti správne posúdil, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, pričom poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo 42/2020, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2021 pod č. 5. Súd prvej inštalácie urobil správny záver, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, nie viac. Súd prvej inštalácie dospel k správne záveru o výške úroku - t.j. ceny požičaných peňazí, avšak žalobkyňa uplatňovala nárok voči žalovaným tak, že žiadala priznať úrok vo výške 5,59 % p.a. do 08. februára 2018 (ktorý súd prvej inštalácie správne vyčísľil v bode 42.1, prvý odsek. a priznal ho vo výške 1.050,18 eura), žalobkyňa žiadala ešte priznať úrok vo výške 5,59 % p.a. od 09. februára 2018 do zaplattenia. Výrok rozhodnutia súdu prvej inštalácie, ktorým zaviazal žalovaných na zaplattenie zmluvného úroku vo výške 25.179,67 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia tak nezodpovedal predmetu konania určeného samotnou žalobkyňou. Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie súdu prvej inštalácie v tejto časti tak, že zaviazal žalovaných na zaplattenie úroku vo výške 5,59 % zo sumy istina 32.360,51 eura od 09. februára 2018 do zaplattenia, najviac však do výšky 25.179,67 eura (t.j. do doposiaľ neuhradenej ceny požičaných peňazí). Na základe uvedeného odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštalácie tak, ako to vyplýva z výroku I. rozsudku odvolacieho súdu.

2.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 2 CSP a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP). O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Odvolatelia v odvolacom konaní namietali priznaný nárok v plnom rozsahu, v odvolacom konaní mali len čiastočný úspech, preto odvolací súd v súlade s § 255 ods. 2 CSP vyslovil, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu vo výroku I., II. a IV. podali žalovaní (ďalej aj „dovolatelia“ alebo samostatne „dovolateľ/ka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ust. § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti, a aby zrušil aj rozsudok súdu prvej inštalácie a vec vrátil súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 444 CSP rozhodol o odklade

vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie, poukazujúc na vysokú sumu plnenia, ktoré je predmetom tohto konania, ako i dôvodnú obavu žalovaných o stratu obydľia, ku ktorej môže dôjsť pri realizácii exekúcie žalobkyňou uplatneného nároku.

3.1. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces videli dovolatelia v tom, že súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nijako nezaoberali viacerými otázkami rozhodujúcimi pre správne rozhodnutie vo veci, v dôsledku čoho sú ich rozhodnutia arbitrárne. Oba sudy nižšej inštancie sa nezaoberali a nijako sa nevysporiadali s dôvodom zosplatnenia, a to napriek zjavnému rozporu medzi obsahom upozornenia na zosplatnenie a samotným zosplatnením. Ďalej sa sudy nezaoberali otázkou neprijateľnosti zmluvnej podmienky, v zmysle ktorej je veriteľ oprávnený zosplatiť úver v prípade začatia existencie exekučného konania na majetok dlžníka. Nezodpovedanou ostala i otázka započítavania splátok žalovaných na ich starší dlh, pričom túto možno považovať za esenciálnu pre posúdenie platnosti zosplatnenia, a teda i existencie vymáhaného nároku. Nakoľko predmetné otázky neboli relevantne zodpovedané, nebolo podľa dovolateľov možné zo strany súdu riadne vyhodnotiť žalovanými vznesenú námietku premlčania, ani existenciu nároku uplatneného žalobkyňou.

3.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP dovolatelia uviedli, že záver súdov, podľa ktorého môže veriteľ svoje právo v zmysle § 565 OZ využiť kedykoľvek, nemožno v žiadnom prípade považovať za správny. Podľa § 565 veta druhá OZ právo zosplatiť dlh patrí veriteľovi len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. V prejednávanej veci mohol teda veriteľ toto svoje právo uplatniť len do splatnosti splátky splatnej 15. decembra 2016. Uvedené je odôvodnené tým, že k odúčtovaniu peňažných prostriedkov na exekúciu č. EX 978/15 došlo dňa 16. novembra 2016; najbližšie splatná splátka, bola splátka splatná 15. decembra 2016. V prípade, ak zo strany pôvodného veriteľa (právnej predchodkyne žalobkyne; pozn.) nedošlo k využitiu práva na zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky, došlo v zmysle druhej vety § 565 OZ bezpochyby k zániku tohto práva. V prípade, ak sa dlžník omešká so splátkou, veriteľ nevyužije právo na zosplatnenie úveru do splatnosti najbližšej splátky a následne dlžník ďalšiu splátku zaplatí, právo veriteľa na zosplatnenie zaniká, a to bez ohľadu na to, že omeškaná splátka zo strany dlžníka zaplatená nebola. Dovolatelia poukázali na závery Najvyššieho súdu Českej republiky vyslovené v rozhodnutí z 22. februára 2006 sp. zn. 33Odo/1630/2005. V tejto súvislosti formulovali otázku, či veriteľ môže splátky spotrebiteľa uhrádzať riadne a včas účtovať na staršie záväzky spotrebiteľa a tak umelo a úmyselne oddaľovať možnosť využitia práva na zosplatnenie úveru spotrebiteľa. Za správny považujú dovolatelia záver, že právo veriteľa na zosplatnenie zaniká, ak z jeho strany nebolo uplatnené do splatnosti najbližšej splátky.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaných doručenom po lehote na vyjadrenie k dovolaniu (§ 121 ods. 5 CSP a contrario v spojení s § 436 ods. 3 druhá veta CSP) navrhla dovolanie odmietnuť in eventum zamietnuť a žalobkyni priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalovaná 1/ a žalovaný 2/, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), zisťoval najskôr, či dovolanie žalovaných bolo podané v zákonom určenej lehote; dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ treba odmietnuť [§ 447 písm. a) CSP].

6. Dovolací súd pri posudzovaní včasnosti podania dovolania vychádzal z ustanovenia § 427 ods. 1 veta prvá CSP, podľa ktorého sa dovolanie podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

7. Podľa § 121 ods. 3 až 5 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má

povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

8. V preskúmvanej veci bol rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. mája 2022 sp. zn. 13CoCsp/5/2022 (č. l. 569 súdneho spisu) žalovanej 1/ doručený 08. júna 2022. Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania počítanej od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu pripadol na 08. augusta 2022 (pondelok), ktorý deň bol zároveň posledným dňom plynutia lehoty, kedy bolo možné úkon vykonať. Dovolanie žalovanej 1/ bolo súdu prvej inštancie doručené 24. augusta 2022 elektronicky s kvalifikovaným elektronickým podpisom právneho zástupcu (č. l. 589a doručienka, č. l. 589b výsledok informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe). Z potvrdenia o odoslaní podania (č. l. 588 súdneho spisu) vyplýva, že elektronické dovolanie žalovanej 1/ a žalovaného 2/ bolo prijaté portálom na odoslanie 24. augusta 2022.

9. V zmysle poslednej vety § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov je elektronické podanie podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci, pričom na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente (Potvrdenie o odoslaní podania).

10. Vzhľadom na dátum uvedený v potvrdení o odoslaní podania 24. augusta 2022 a s poukazom na skutočnosť, že dvojmesačná lehota na podanie dovolania žalovanej 1/ uplynula 08. augusta 2022, ktorý deň bol zároveň aj posledným dňom na podanie dovolania, dovolaciemu súdu nezostalo iné, než vyhodnotiť dovolanie žalovanej 1/ ako podané oneskorene, ktoré je preto potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. a) CSP bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k žalovanej 1/.

11. Najvyšší súd, konštatujúc, že dovolanie žalovaného 2/ bolo podané včas (keď žalovanému 2/ bol rozsudok odvolacieho súdu doručený 24. júna 2022), bez nariadenia pojednávania skúmal prípustnosť dovolania žalovaného 2/, dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

12. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

13. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

14. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

15. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

16. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu

spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

17. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

18. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f) CSP, nie pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

19. V dôsledku spomenutej viazanosti (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorým dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná pasívnosť odvolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

20. Žalovaný 2/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny

procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, že došlo až k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia ale nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

22. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

22.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

22.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

22.3. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

23. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie arbitrárne.

24. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

25. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových

zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

26. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

27. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

27.1. Na druhej strane, treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

28. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

29. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Odvolací súd zákonu zodpovedajúcim spôsobom uviedol dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie; z odôvodnenia napadnutého rozsudku sú dostatočne zrejmé úvahy odvolacieho

súdu, na základe ktorých rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, považujúc odvolanie žalovaných za čiastočne dôvodné. Je síce pravdou, že z požiadaviek na kvalitu odôvodňovania súdnych rozhodnutí vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať nielen s podstatnou odvolacou argumentáciou strán sporu, ale aj s podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní pred súdom prvej inštancie, ak sa s nimi súd prvej inštancie nevysporiadal (§ 387 ods. 2 CSP), avšak žiada sa zdôrazniť, že musí ísť o argumentáciu podstatnú. Hoci zvýšená ochrana spotrebiteľa v civilnom sporovom konaní sa prejavuje o. i. povinnosťou všeobecných súdov skúmať z úradnej povinnosti neprijateľnosť zmluvných podmienok, hranice tohto ex offo prieskumu sú dané predmetom konania, tak ako ho vymedzia sporové strany.

29.1. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie dospel k záveru, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, že právna predchodkyňa žalobkyne vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru k 19. júlu 2017, k čomu bola oprávnená v zmysle čl. VI. bodu 3 zmluvy o úvere, konštatujúc, že podmienkami predmetnej zmluvy sa zaoberal súd prvej inštancie už v konaní vedenom pod sp. zn. 6Cb/23/2017; vyhlásenie mimoriadnej splatnosti posúdil ako súladné so zákonom (porov. bod 35. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

29.2. Žalovaný 2/ v dovolaní namietal, že súdy oboch inštancií sa vôbec nezaoberali a v konaní nijak nevysporiadali s argumentáciou žalovaných, že zmluva o úvere obsahuje v čl. VII. bode 2. písm. c) dojednanie, ktoré je v zmysle OZ neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle čl. VII. bod 2 písm. c) zmluvy o úvere má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, ak začne súdny výkon rozhodnutia, exekučné konanie, konkurzné konanie alebo dražba na akýkoľvek majetok ktoréhokoľvek účastníka úverového vzťahu, resp. ak začne súdny výkon rozhodnutia, exekučné konanie, konkurzné konanie alebo dražba na nehnuteľnosť zabezpečujúcu pohľadávku z tejto úverovej zmluvy. Hoci žalovaní neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky explicitne namietali už v konaní pred súdom prvej inštancie (porov. vyjadrenie žalovaných zo 06. októbra 2020 na č. I. 176 a nasl. súdneho spisu), argumentáciu žalovaných nemožno v kontexte prejednávanej veci považovať za natoľko podstatnú, že by mala vplyv na posúdenie vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že v danom prípade právna predchodkyňa žalobcu pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v dôsledku omeškania žalovaných s úhradou splátok, ktoré malo spojitosť s odúčtovaním finančných prostriedkov na účet súdneho exekútora. Odvolací súd ustálil, že nakoľko žalovaní odúčtovanú sumu ani na opakovanú výzvu neuhradili, ich následné (aj vyššie) úhrady boli použité na úhradu dlžnej čiastky zúčtovanej v prospech exekúcie, čím de facto zo strany žalovaných nedochádzalo k úhradám splátok splatných v roku 2017 (porov. bod 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Aj z uvedeného je zrejmé, že k mimoriadnemu zosplatneniu úveru nedošlo v dôsledku začatia exekučného konania na majetok žalovaných, ale v dôsledku omeškania s úhradou splátok, ktorá zhodou okolností mala súvis s odúčtovaním finančných prostriedkov v prospech súdneho exekútora. Predmetom konania je nárok, ktorý žalobkyňa odvodzuje od práva svojej právnej predchodkyne vyplývajúceho z § 565 OZ, nie nárok vyplývajúci z uplatnenia práva na odstúpenie od zmluvy o úvere v zmysle čl. VII.

29.3. Dovolací súd v tejto súvislosti uzatvára, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu dávajú spoľahlivý podklad pre záver, že súdy pri posudzovaní dôvodnosti (a výšky) žalobkyňou uplatneného nároku vychádzali zo správne určeného predmetu konania, posudzujúc otázku (ne)prijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v čl. V. bode 2 zmluvy o úvere. Nedôvodná je preto argumentácia dovolateľov, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný.

30. Pokiaľ žalovaný 2/ v dovolaní namietal aj to, súdy sa v konaní nijak nezaoberali a vôbec sa nevysporiadali zjavným rozporom medzi obsahom upozornenia na zosplatnenie a samotným zosplatnením, ako ani otázkou započítavania splátok žalovaných na ich starší dlh, dovolací súd konštatuje, že ide o námietky resp. tvrdenia, ktoré neboli súčasťou odvolacej argumentácie žalovaných, ani obsahom procesného útoku resp. procesnej obrany žalovaných v konaní pred súdom prvej inštancie. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by

žiadan rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu. Takto by totiž nastala celkom absurdná situácia, kedy by dovolací súd preskúmaval rozsudok odvolacieho súdu (teda jeho zákonnú správnosť a spravodlivosť), hoci by však tento odvolací súd nemal žiaden dôvod, pre ktorý by sa mohol (a mal) zaoberať určitou argumentáciou, ktorá mu nebola známa (zrejmá), pretože ju dovolateľ nepoužil a „vyčkal“ by s ňou až na konanie pred dovolacím súdom.

30.1. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych procesných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda obsahovo vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť, prípadne zjednať ich nápravu (porov. 4Cdo/40/2019, 4Cdo/110/2018, tiež R 39/1993).

31. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že žalovaný 2/ neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

32. Len pre úplnosť dovolací súd vo všeobecnosti dodáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmatečnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

33. Dovolací súd preto uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalovaného 2/ v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

34. Keďže konanie vadou podľa § 420 písm. f) CSP postihnuté nebolo, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska žalovaným 2/ namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP.

35. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

36. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

37. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

38. Aby na základe dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najsťôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté

rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

39. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že má ísť o otázku riešenú odvolacím súdom a to buď o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), alebo o procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na druhej strane, kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP významovo nezodpovedá samotné polemizovanie dovolateľov s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu sporu (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 9Cdo/8/2020, 9Cdo/216/2021).

40. Žalovaný 2/ v dovolaní tvrdil, že záver súdov, podľa ktorého môže veriteľ svoje právo v zmysle § 565 OZ využiť kedykoľvek, nemožno v žiadnom prípade považovať za správny. V zmysle § 565 druhá veta OZ právo zosplatiť dlh patrí veriteľovi len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. V prípade, ak sa dlžník omešká so splátkou, veriteľ nevyužije právo na zosplatnenie úveru do splatnosti najbližšej splátky a následne dlžník ďalšiu splátku zaplatí, právo veriteľa na zosplatnenie zaniká, a to bez ohľadu na to, že omeškaná splátka zo strany dlžníka zaplatená nebola. Poukázal, že v posudzovanej veci mohol veriteľ svoje právo uplatniť len do splatnosti splátky splatnej 15. decembra 2016. K odúčtovaniu peňažných prostriedkov na exekúciu došlo 16. novembra 2016; najbližšie splatnou bola splátka s lehotou splatnosti 15. decembra 2016. Právo veriteľa na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru preto podľa dovolateľa zaniklo, ak z jeho strany nebolo uplatnené do splatnosti najbližšej splátky, t.j. 15. decembra 2016. Povedané inak, dovolateľ namietal, že právna predchodkyňa žalobkyne nebola oprávnená žiadať o zaplatenie celej dlžnej pohľadávky, ale nanajvýš dlžnej splátky. Zároveň mal za to, že veriteľ nemôže splátky spotrebiteľa uhrádzať riadne a včas účtovať na staršie záväzky spotrebiteľa a tak umelo a úmyselne odďaľovať možnosť využitia práva na zosplatnenie úveru spotrebiteľa.

41. Dovolací súd, v snahe autenticky porozumieť obsahu dovolania, zistil, že dovolateľ za otázku, od ktorej posúdenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, považoval otázku, kedy môže veriteľ po prvý raz uplatniť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Mal za to, že veriteľ tak môže urobiť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Takto formulovaná právna otázka už bola v rozhodujúcej praxi dovolacieho súdu vyriešená nasledovne.

42. Rozhodovacia prax dovolacieho súdu (porov. uznesenie najvyššieho súdu z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2023 ako R 29/2023) sa už ustálila v závere, že pre spotrebiteľské vzťahy - akým je aj posudzovaný vzťah medzi sporovými stranami - platí, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najsôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ). Veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. V tejto súvislosti zastáva najvyšší súd názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatnenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú so skorších splátok.

42.1. Pri strate výhody splátok v zmysle § 565 OZ plyní premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh (§ 103 OZ). Názor, že premlčacia doba zvyšku dlhu plyní až od jeho splatnosti, teda po tom, čo veriteľ svoje právo podľa § 565 uplatnil (§ 563) by neprípustne umožňoval odsúvať začiatok plynutia premlčacej doby nečinnosťou veriteľa. Veriteľ tak môže toto právo využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 veta druhá OZ), čo je v súlade i s legitímnym podkladom vyplývajúcim z § 101 veta druhá OZ, že premlčacia doba plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 OZ (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (porov. R 29/2023, tiež 9Cdo/368/2021, 1Cdo/53/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/250/2021, 9Cdo/98/2022).

43. Ak teda ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré má spotrebiteľ ako dlžník vykonať v splátkach, môže veriteľ ako dodávateľ žiadosťou uplatniť stratu výhody splátok a žiadať dlžníka o zaplatenie celého zvyšku dlhu až po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou tej splátky, ktorá zosplatenie vyvolala a ak súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ). Zároveň zostáva právom veriteľa rozhodnúť sa, či k zosplateniu pristúpi alebo nie, zákon len stanovuje podmienky, za splnenia ktorých má právo - nie povinnosť - celý dlh zosplatiť.

43.1. V danom prípade súdy oboch inštancií dospeli k záveru, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre neuhradenie splátky splatnej 15. apríla 2017, s ktorou boli žalovaní ku dňu vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (19. júla 2017) viac ako 3 mesiace po splatnosti a súčasne boli v lehote nie kratšej ako 15 dní upozornení (výzvou z 10. mája 2017) na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 15. apríla 2017 a nie splátky splatnej v novembri 2016 ako tvrdil žalovaný 2/. Nedôvodná je preto argumentácia dovolateľa, že odvolací súd vec nesprávne posúdil, namietajúc, že právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru mohlo byť uplatnené len do splatnosti splátky za december 2016.

44. Nad rámec vyššie uvedeného považuje dovolací súd za potrebné dodať, že žalovaní boli opakovane upozornení (v novembri 2016 a vo februári 2017) na odúčtovanie peňažných prostriedkov súdnemu exekútorovi, ako aj výslovne vyzývaní na doplatenie odúčtovanej sumy, prípadne omeškaných splátok, vrátane riadnej mesačnej splátky za aktuálny mesiac. Pokiaľ žalovaní nepostupovali v súlade s upozornením, odúčtovanú sumu jednorazovo neuhradili, ale naďalej hradili len sumu čiastočne prevyšujúcu výšku mesačnej splátky (300 eur; pozn.), nemožno prijať iný záver než ten, že v súvislosti s odúčtovaním finančných prostriedkov v prospech súdneho exekútora sa dostali do faktického omeškania s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení, ktoré trvalo aj ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. k 19. júlu 2017. Uvedené v konečnom dôsledku vyplýva aj z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (porov. č. 1. 30 a nasl. súdneho spisu). V danom prípade tak k sebe kumulatívne pristúpili dve skutočnosti, a/ omeškanie žalovaných s úhradou splátky splatnej 15. apríla 2017 viac ako tri mesiace a súčasné upozornenie na výkon práva v zmysle § 565 OZ a b/ faktické a kontinuálne omeškanie žalovaných s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení. Je potrebné si uvedomiť, že o omeškanie s plnením dlhu (§ 517 OZ) ide v zásade vtedy, ak dlžník v dobe splatnosti dlhu, príp. na požiadanie (výzvu) veriteľa dlh nesplní buď vôbec alebo len sčasti z dôvodov, ktoré mu možno pričítať.

45. V reakcii na dovoláciu argumentáciu dáva dovolací súd dáva žalovanému 2/ do pozornosti aj to, že veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje dohode alebo povahe pohľadávky. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 1, 2 OZ). V danom prípade oba súdy nižšej inštancie ustálili, že omeškanie s úhradou splátok malo spojitosť s odúčtovaním finančných prostriedkov na účet súdneho exekútora. Žalovaní napriek opakovanej výzve odúčtovanú sumu neuhradili jednorazovo, preto ich následné (aj vyššie) úhrady boli - v súlade s § 566 OZ - použité na úhradu dlžnej čiastky zúčtovanej v prospech exekúcie. Tým de facto zo strany žalovaných nedochádzalo k úhradám splátok splatných v roku 2017,

v dôsledku čoho sa žalovaní dostali do omeškania, ktoré malo za následok vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Len samotná skutočnosť, že dovolateľ má iný názor a s právnym posúdením veci odvolacím súdom sa nestotožňuje, nezodpovedá kritériám dovolania prípustného v zmysle § 421 ods. 1 CSP ani dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 CSP.

46. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Otázka, ktorú dovolateľ vymedzil a od ktorej podľa neho záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, už bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ustálené vyriešená; odvolací súd sa pri jej posudzovaní od záverov vyslovených dovolacím súdom neodklonil. Dovolateľom nastolená právna otázka preto nie je spôsobilá byť podkladom pre vyslovenie prípustnosti dovolania žalovaného 2/ podľa § 421 ods. 1 písm. a) resp. b) CSP a príp. nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecne koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

47. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že je nevyhnutné aj v tejto časti odmietnuť podané dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

48. Dovolací súd preto s ohľadom na vyššie uvedené dovolanie žalovanej 1/ odmietol ako podané oneskorene v súlade s § 447 písm. a) CSP a dovolanie žalovaného 2/ odmietol ako neprípustné v súlade s § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP v súlade s § 447 písm. f) CSP, lebo dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

49. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (sp. zn. 4Cdo/144/2019, 9Cdo/154/2021).

50. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

51. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.